

Naloga 4105A

ERIKSONOVA TEORIJA PSIHOSOCIALNEGA RAZVOJA

OD MALČKA DO STARČKA

1. Eriksonova teorija razvoja pojasnjuje razvojne spremembe v celotnem življenjskem obdobju (Vesel, idr., 2004).

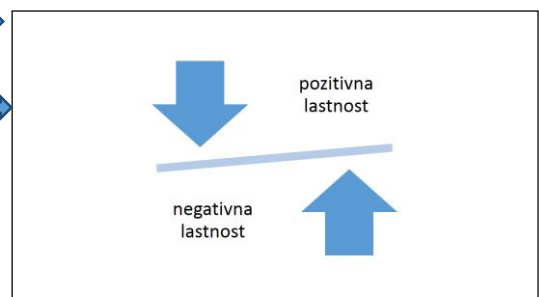
- A. V učbeniku pišči poglavje Erik Erikson: Psihosocialni razvoj in preberi uvodni del, kjer je razložen psihosocialni razvoj.
- B. Oglej si še posnetek »Differences Between Freud and Erikson's Approach to Psychoanalytic Theory: Differences and Analysis“ v angleščini.

2. Z upoštevanjem značilnosti Eriksonove teorije razvoja

- A. Označi ključne pojme tako, da jih v spodnjem besedilu odebeliš, podčrtaš ali pobarvaš.

ZNAČILNOSTI ERIKSONOVE TEORIJE RAZVOJA so:

- Erikson je povezal Freudovo teorijo psihoseksualnega razvoja z znanjem o otrokovem telesnem in socialnem razvoju.
- Poudaril je razvoj jaza (identitete).
- Osebnostne spremembe je opisal v osmih stopnjah psihosocialnega razvoja (nespremenljivi vrstni red).
- Psihosocialni razvoj zajema spremembe v razumevanje drugih in odnosih z njimi ter v poznavanju in razumevanju sebe kot člana družbe.
- Prehod čez vsako stopnjo zahteva rešitev krize ali konflikta.
- Kriza je glavni razvojni problem, ki je v določenem času razvoja še posebno pomemben.
  - Vsaka stopnja je predstavljena kot nasprotje najbolj pozitivne in najbolj negativne lastnosti v določenem časovnem obdobju.
  - Uspešna rešitev krize pomeni uravnoteženje pozitivne in negativne lastnosti.
  - Vsakdo gre skozi osem stopenj zaradi biološkega dozorevanja in zahtev okolja; v vsaki stopnji se oblikuje del identitete; vsi deli osebnosti so povezani med sabo.

3. Spodnja tabela predstavlja stopnje psihosocialnega razvoja, tako da je označeno starostno obdobje stopnje, ime stopnje oz. ime psihosocialne krize ter značilnosti uspešne razrešitve in značilnosti neuspešne razrešitve.

Preberi poglavje *Osem stopenj psihosocialnega razvoja* (Kompore, idr. 2011 in poglej posneteka:

- Differences Between Freud and Erikson's Approach to Psychoanalytic Theory
- 8 Stages Erik Erikson

A. Dopolni tabelo

starostno obdobje stopnje	ime stopnje oz. ime psihosocialne krize	značilnosti <u>uspešne</u> razrešitve	značilnosti <u>neuspešne</u> razrešitve
Prvo leto			
	Pobuda/občutki krivde		
		Občutek obvladovanja različnih veščin	
mladostništvo			
			Občutja osamljenosti; zanikanje potrebe po bližini
	Ustvarjalnost/stagnacija		

- B. V tabelo dopiši, koliko faz razvoja preide vsak posameznik v otroštvu, mladostništvu in odraslosti:

otročvo	mladostništvo	odraslost

4. Ponovno si oglej značilnosti psihosocialnega razvoja opisane v točki 1a.

- A. Napiši, katero/e značilnost/i prikazuje spodnja slika.

- B. Napiš tri lastnosti, ki so pri tebi bolj izražene, npr. podjetnost, ...
- C. Utemelji, kako se te lastnosti odražajo v tvojem vedenju.

5. Dani so primeri različno starih posameznikov v različnih stopnjah.

- A. V tabelo dopiši, katero stopnjo psihosocialnega razvoja ponazarja primer ter ali je prikazana uspešna ali neuspešna razrešitev.
- B. Odgovor utemelji.

Primer	Stopnja psihosocialnega razvoja	Uspešna ali neuspešna razrešitev?
15 mesecev stara Nika pri kosilu vztraja, da bo jedla sama, zato ji oče da v roko žličko, sam pa ji z drugo občasno pomaga, če je potrebno.		USPEŠNA razrešitev, ker oče Niki omogoča samostojnost pri jedi in s tem razvoj njene samostojnosti.
7 letni Klemen bi rad pomagal mami pri peki piškotov. Mama mu ne dovoli, ker želi speči čim lepše piškote za zabavo.		
15 letna Jasmina ne ve, ali je izbrana srednja šola res prava za njo. Prav tako ji kar naenkrat ni všeč njena frizura. Odloči se, da se bo glede šole posvetovala z mamo ali učiteljico, ki ji je res všeč. Za frizuro pa bo pogledala, če ji je všeč kakšna frizura njene priljubljene pevke.		
Izberi eno stopnjo iz obdobja odraslosti in sam sestavi primer ter dopolni tudi 2. in 3. stolpec.		

- C. Katero stopnjo razvoja so prikazali študentje in utemelji, ali so skrbniki otroka ravnali za pozitivno razrešitev ali negativno razrešitev (Poglej si prvo minuto posnetka Little Loius).
- D. Katera stopnja razvoja je prikazana in utemelji, ali je prikazana pozitivna razrešitev ali negativna razrešitev (Poglej si odlomek iz posnetka Psychology Project - Erik Erikson od 6.45 naprej).

6. Primerjaj Eriksonovo teorijo razvoja s psihoseksualnim razvojem po Freudu. Pomagaš si lahko z učbenikom in posnetkom.

- A. Naredi tabelo s podobnostmi in razlikami obeh teorij.

7. Podrobneje razmisli o 4. stopnji, ki je za tabo (povzeto po Vesel, idr., 2011).

- A. Katere veščine si se naučil, ki so ti dajale občutek, da jih obvladaš?
- B. Kako imenujemo to pozitivno lastnost v 4. stopnji?
- C. Ali si imel pri kakšni drugi veščini več težav? Kateri? Kaj si doživljal pri tem?

8. Podrobneje razmisli o 5. stopnji razvoja, v kateri si (povzeto po Vesel, idr., 2011).

- A. Kako doživljaš obdobje iskanja poklicnega interesa?
- B. Ali doživljaš od okolja kakšne pritiske ali morda spodbude? Imaš kakšne vzornike, ki ti bodo v pomoč pri izbiri nadaljnega izobraževanja? Opiši, katere lastnosti vzornika, bi želel/a imeti tudi sam/a.
- C. Kako se naj vedejo starši, da bodo omogočili otrokom uspešno razrešitev kriz v obdobju otroštva, zato da bi se lažje spopadali s 5. fazo v mladostništvu.
- D. Opiši vedenje in doživljanje 20 letnika, ki ima nekatere prejšnje faze ugodno rešene, nekatere pa neuspešno rešene.

9. Preberi besedilo pesmi My Way. Zraven lahko poslušaj [pesem](#) v izvedbi R. Williama.

- A. Presodi in pojasni, kako je besedilo pesmi povezano z Eriksonovo teorijo razvoja (povzeto po Kompare, 2003)

"My Way" is a song with lyrics written by Paul Anka and popularized by Frank Sinatra. The melody is that of the French song "Comme d'habitude" composed by Claude François and Jacques Revaux. Anka's English lyrics are unrelated to the original French by Claude François and Anka is credited as a co-composer of "My Way" because he largely re-wrote the lyrics of the song.

And now, the end is near;
And so I face the final curtain.
My friend, I'll say it clear,
I'll state my case, of which I'm certain.

I've lived a life that's full.
I've traveled each and every highway;
And more, much more than this,
I did it my way.

Regrets, I've had a few;
But then again, too few to mention.
I did what I had to do
And saw it through without exemption.

I planned each charted course;
Each careful step along the byway,
But more, much more than this,
I did it my way.

Yes, there were times, I'm sure you knew
When I bit off more than I could chew.
But through it all, when there was doubt,
I ate it up and spit it out.
I faced it all and I stood tall;
And did it my way.

I've loved, I've laughed and cried.
I've had my fill; my share of losing.
And now, as tears subside,
I find it all so amusing.

To think I did all that;
And may I say - not in a shy way,
No, oh no not me,
I did it my way.

For what is a man, what has he got?
If not himself, then he has naught.
To say the things he truly feels;
And not the words of one who kneels.
The record shows I took the blows -
And did it my way!

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.